

Програма підготовки бакалаврів у галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» зі спеціальності 051 «Економіка»

«Економічний аналіз»

**150 годин / 5 кредитів ЕКТС
(30 годин лекцій, 30 годин практичних занять)**

Навчальний контент

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи економічного аналізу

Тема 1. Предмет, об'єкти та завдання економічного аналізу.

Тема 2. Метод та методичні прийоми економічного аналізу.

Тема 3. Види економічного аналізу і його інформаційне забезпечення.

Модуль 2

Змістовий модуль 2. Фінансовий аналіз

Тема 4. Аналіз фінансового стану підприємства.

Тема 5. Аналіз прибутку і рентабельності.

Модуль 3

Змістовий модуль 3. Техніко-економічний аналіз діяльності підприємства

Тема 6. Аналіз виробництва продукції, робіт і послуг.

Тема 7. Аналіз використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці.

Тема 8. Аналіз довгострокових активів підприємства.

Модуль 4

Змістовий модуль 4. Управлінський аналіз

Тема 9. Аналіз матеріальних ресурсів та ефективності їх використання.

Тема 10. Аналіз витрат на виробництво, собівартості і реалізації продукції.

Модуль 5

Змістовий модуль 5. Курсова робота

Програма підготовки бакалаврів у галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» зі спеціальності 051 «Економіка»

«Економічний аналіз»

150 годин / 5 кредитів ЕКТС

(30 годин лекцій, 30 годин практичних занять)

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття і наукові основи економічного аналізу	2
2	Види економічного аналізу. Зміст, предмет, задачі економічного аналізу	2
3	Визначення сутності методу економічного аналізу. Розгляд класифікацій способів і прийомів аналізу	2
4	Вивчення методів аналізу кількісного впливу чинників на зміну результативного показника та придбання навичок визначення такого впливу	2
5	Економіко-математичне моделювання як спосіб вивчення господарської діяльності	2
6	Визначення основних показників для аналізу обсягу виробництва продукції	2
7	Визначення показників для аналізу собівартості продукції	2
8	Проведення аналізу фінансових результатів діяльності підприємства	2
9	Засвоєння методів прогнозування кризового розвитку підприємства	2
10	Вплив поліпшення якості продукції на підвищення ефективності виробництва	2
11	Величину нормативу чистої продукції	2
12	Показник технічної озброєності праці	2
13	Ефективність діяльності підприємства	2
14	Показників ділової активності	2
15	Показник фінансового ліверіджу і коефіцієнт покриття. Рентабельність власного капіталу	2
Разом		30

Програма підготовки бакалаврів у галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» зі спеціальності 051 «Економіка»

«Економічний аналіз»

**150 годин / 5 кредитів ЕКТС
(30 годин лекцій, 30 годин практичних занять)**

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Зміст аналізу. Умови, які спонукають до розвитку аналізу на підприємствах. Використання в економічному аналізі системи показників	4
2	Балансові зіставлення. Застосування цього методу для перевірки, узгодження й вірогідності звітних фактів. Використання балансових розрахунків для визначення невідомих показників і факторів	4
3	Формування пропозицій за результатами аналізу та контроль за їх реалізацією	4
4	Досвід і перспективи використання функціонально-вартісного аналізу. Функціонально-вартісний аналіз у рішенні організаційно-виробничих завдань	4
5	Системний підхід до аналізу господарської діяльності	4
6	Класифікація резервів підвищення ефективності виробництва	4
7	Показники забезпеченості підприємства устаткуванням, виробничими площами та іншими основними фондами. Оцінка динаміки оновлення й модернізація основних фондів, фондоозброєності праці	4
8	Узагальнюючі показники ефективності використання основних фондів (фондорентабельність, фондівіддача, фондомісткість). Показники використання технологічного обладнання	4

9	Методика розрахунку факторів, що визначають прибуток на гривну матеріальних витрат	4
10	Основні напрямки поліпшення використання виробничих потужностей	4
11	Сутність аналізу виконання плану виробництва й реалізації продукції. Визначення показників, що характеризують ритмічність виробництва	4
12	Аналіз комплексних статей витрат: витрат на утримання та експлуатацію устаткування, цехові, загальногосподарські, поза виробничі витрати. Аналіз інших статей собівартості продукції	4
13	Аналіз собівартості окремих виробів. Визначення факторів формування собівартості виробів і методи їх аналізу	4
14	Зміст і методи оперативного аналізу витрат на виробництво та збут продукції. Вибір показників оперативного аналізу та контролю витрат підприємства	4
15	Аналіз показників рентабельності: загальна рентабельність виробництва, реалізованої продукції, окремих виробів. Визначення факторів зміни рентабельності, резерви рентабельності.	4
16	Виконання курсової роботи	30
Разом		90

Тематика курсових робіт

1. Аналіз виконання плану випуску продукції підприємством.
2. Аналіз асортименту та структури випуску продукції підприємства.
3. Аналіз браку та збитків від браку продукції підприємства.
4. Аналіз якості продукції підприємства та її впливу на інші показники.
5. Аналіз ритмічності виробництва та ритмічності випуску продукції на підприємстві.
6. Аналіз виконання плану з обсягу реалізації продукції підприємства.
7. Аналіз комплектності виробництва на підприємстві.
8. Аналіз рентабельності та конкурентоспроможності продукції підприємства.

9. Аналіз забезпеченості підприємства робочою силою та його вплив на обсяг виробництва.
10. Аналіз використання робочого часу і стану трудової дисципліни на підприємстві.
11. Аналіз продуктивності праці на підприємстві.
12. Аналіз трудомісткості продукції підприємства.
13. Аналіз виконання норм виробітку робітниками підприємства.
14. Аналіз виконання плану організаційно-технічного розвитку підприємства.
15. Аналіз стану основних фондів підприємства.
16. Аналіз складу, структури, динаміки основних фондів та їх впливу на темпи зростання обсягу виробництва підприємства.
17. Аналіз складу і використання обладнання на підприємстві.
18. Аналіз використання обладнання підприємства.
19. Аналіз збільшення випуску продукції, пов'язаного з поліпшенням використання основних фондів підприємства.
20. Аналіз використання основних фондів підприємства.
21. Аналіз виконання плану МГП та його вплив на темпи зростання виробництва.
22. Аналіз виробничої потужності підприємства.
23. Аналіз виконання плану МГП та його вплив на результати роботи підприємства.
24. Аналіз забезпеченості підприємства сировиною і матеріалами та їх використання.
25. Аналіз матеріаломісткості продукції та шляхи її зниження на підприємстві.
26. Аналіз стану виробничих запасів підприємства.
27. Аналіз виконання плану з собівартості продукції підприємства.
28. Аналіз витрат підприємства на виробництво.
29. Аналіз матеріальних витрат у складі собівартості продукції підприємства.
30. Аналіз витрат на оплату праці у складі собівартості продукції підприємства.
31. Аналіз комплексних статей у виробничій собівартості продукції підприємства.

32. Аналіз втрат від браку підприємства.
33. Аналіз витрат підприємства на освоєння виробництва нових видів продукції.
34. Оперативний аналіз собівартості продукції підприємства.
35. Аналіз резервів зниження собівартості продукції підприємства.
36. Аналіз інших операційних витрат підприємства.
37. Аналіз чистого прибутку підприємства.
38. Аналіз валового прибутку підприємства.
39. Аналіз фінансових результатів від звичайної діяльності.
40. Аналіз рентабельності окремих видів продукції.
41. Аналіз рентабельності реалізованої продукції підприємства.
42. Аналіз резервів збільшення прибутку та рентабельності підприємства.
43. Аналіз використання чистого прибутку підприємства.
44. Аналіз беззбитковості виробництва окремих видів продукції.
45. Аналіз виконання фінансового плану підприємства.
46. Аналіз фінансового стану підприємства.
47. Аналіз матеріальних оборотних засобів підприємства.
48. Аналіз оборотних засобів підприємства у сфері обігу.
49. Аналіз майна підприємства та джерел його придбання.
50. Аналіз ліквідності балансу підприємства.
51. Аналіз платоспроможності підприємства.
52. Аналіз складу оборотних засобів підприємства.
53. Аналіз дебіторської заборгованості підприємства.
54. Аналіз кредиторської заборгованості підприємства.
55. Аналіз оборотності оборотних активів підприємства.
56. Аналіз взаємовідносин підприємства з бюджетом.
57. Аналіз інвестиційної діяльності підприємства.
58. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства.
59. Аналіз фінансової стійкості підприємства.
60. Аналіз використання кредитів банку підприємствам.

Програма підготовки бакалаврів у галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» зі спеціальності 051 «Економіка»

«Економічний аналіз»

150 годин / 5 кредитів ЕКТС

(30 годин лекцій, 30 годин практичних занять)

Завдання для поточного та підсумкового контролю

Контрольні питання до 1-го модуля

1. Наукові основи економічного аналізу: сутність, зміст і поняття.
2. Економічний аналіз і теорія пізнання: взаємозв'язок, основні поняття.
3. Характеристика аналізу як інструмента пізнання.
4. Основні принципи економічного аналізу.
5. Зміст економічного аналізу.
6. Предмет і завдання економічного аналізу.
7. Економічний аналіз і аудит: поняття й взаємозв'язок.
8. Взаємозв'язок обліку, звітності й аналізу; економічний аналіз і теорія витрат підприємства.
9. Методологічна єдність системності й комплексності економічного аналізу.
10. Характеристика взаємозв'язку економічного аналізу й політекономії.
11. Поняття «економічний аналіз на мікрорівні» й його завдання.
12. Перспективи розвитку економічного аналізу в Україні.
13. Завдання економічного аналізу в період становлення ринкової економіки України.
14. Зв'язок економічного аналізу із суміжними науками.

15. Зв'язок економічного аналізу з маркетингом.
16. Поняття економічного аналізу як науки.
17. Єдність і боротьба протилежностей і економічний аналіз.
18. Перехід кількісних змін у якісні й економічний аналіз.
19. Заперечення заперечень і економічний аналіз.
20. Загальна класифікація основних традиційних способів і прийомів економічного аналізу, їх характеристика.
21. Абсолютні й відносні величини та можливості їх застосування в економічному аналізі.
22. Середні величини й можливості їх застосування в економічному аналізі.
23. Порівняння й можливості їх застосування в економічному аналізі.
24. Групування й можливості їх застосування в економічному аналізі.
25. Індексний метод і його застосування для вирішення класичних аналітичних задач.
26. Метод ланцюгових підстановок і його застосування при вирішенні аналітичних задач.
27. Різновиди методу ланцюгових підстановок і можливості їх застосування в економічному аналізі.
28. Балансовий метод і його застосування при вирішенні аналітичних задач.
29. Характеристика й застосування методу простого додатка нерозкладаного залишку та можливості їх застосування в економічному аналізі.
30. Метод зважених кінцевих різниць і можливості їх застосування в економічному аналізі.
31. Методи аналізу кількісного впливу факторів на зміну результативного показника й можливості їх застосування в економічному аналізі.

32. Методи комплексної оцінки, постановка завдання оцінки господарської діяльності й її етапи.

33. Види моделей і можливості їх застосування в економічному аналізі; основні властивості моделей і прийоми моделювання детермінованих факторних систем.

34. Методи стохастичної оцінки: основні поняття, характеристика, можливості застосування в економічному аналізі.

35. Інформаційне забезпечення економічного аналізу: поняття й характеристика.

36. Характеристика систем економічної інформації й принципи створення раціонального потоку економічної інформації.

37. Джерела економічної інформації й їх характеристики, вимоги для підготування економічної інформації

38. Вимоги єдності й оперативності інформації, облікові й позаоблікові джерела інформації.

39. Планово-нормативні джерела економічної інформації й їх характеристика.

40. Система економічних показників і їх характеристика.

41. Поняття «метод економічного аналізу», елементи методу економічного аналізу й їх характеристика.

42. Загальна схема економічного аналізу на основі функцій управління.

43. Класифікація видів економічного аналізу по змісту основних функцій управління, що відображають тимчасові етапи управління.

44. Класифікація видів економічного аналізу за характером об'єктів управління.

45. Класифікація видів економічного аналізу за характером суб'єктів управління.

46. Спеціальна класифікація видів економічного аналізу по ряді ознак: поняття, характеристика.

47. Ретроспективний аналіз: цілі, завдання, організація, методика проведення.

48. Оперативний аналіз: цілі, завдання, організація, методика проведення.
49. Перспективний аналіз: цілі, завдання, організація, методика проведення.
50. Основні етапи проведення економічного аналізу на підприємстві й їх зміст.
51. Загальна схема формування й аналізу основних показників господарської діяльності підприємства.
52. Загальна класифікація факторів і резервів підвищення ефективності виробництва; принципи класифікації.
53. Характеристика екстенсивних і інтенсивних факторів розвитку виробництва.
54. Характеристика екстенсивних і інтенсивних резервів підвищення розвитку виробництва.
55. Класифікація резервів по кінцевих результатах, по стадіях процесу відтворення.
56. Класифікація резервів по термінах використання й по засобах виявлення.
57. Зовнішні й внутрішні (внутрішньовиробничі) резерви підвищення ефективності виробництва.

Контрольні питання до 2-го модуля

1. Загальна схема аналізу фінансових результатів від різних видів діяльності підприємства.
2. Значення, завдання, джерела аналізу фінансових результатів від операційної діяльності підприємства: їх склад і структура на підприємстві.
3. Аналіз резервів збільшення фінансових результатів від операційної діяльності підприємства.
4. Методика проведення факторного аналізу фінансових результатів підприємства від реалізації готової продукції.

5. Методика проведення факторного аналізу фінансових результатів від реалізації окремих видів продукції на підприємстві.
6. Порядок проведення аналізу фінансових результатів від іншої реалізації на підприємстві.
7. Прогнозування прибутку фінансових результатів від операційної діяльності підприємства.
8. Поняття й дія ефекту операційного та фінансового важелю на підприємстві, необхідність їх визначення.
9. Аналіз рівня, структури й динаміки прибутку підприємства.
10. Аналіз рентабельності підприємства.
11. Аналіз формування балансового прибутку підприємства.
12. Перспективний аналіз прибутку підприємства.
13. Аналіз співвідношення «витрати - об'єми – прибуток» підприємства.
14. Аналіз рівня беззбитковості підприємства.
15. Аналіз утворення й використання фонду розвитку виробництва, науки й техніки на підприємстві.
16. Аналіз соціального розвитку підприємства.
17. Аналіз соціальної захищеності трудового колективу підприємства.
18. Аналіз фінансового стану підприємства.
19. Шляхи поліпшення фінансового положення підприємства.
20. Порядок розрахунку й аналізу показників рентабельності, що застосовуються для оцінки діяльності підприємства.
21. Методика факторного аналізу рентабельності виробничої й підприємницької діяльності підприємства.
22. Методика факторного аналізу рентабельності підприємства за системою директ-костингу.
23. Порядок проведення аналізу інвестованого капіталу на підприємстві.
24. Порядок визначення зони збитковості підприємства.

25. Аналіз ефективності використання вкладеного капіталу на підприємстві.
26. Аналіз оборотності оборотних коштів на підприємстві.
27. Шляхи прискорення оборотності оборотних коштів на підприємстві.
28. Аналіз фінансової стійкості підприємства.
29. Аналіз платоспроможності підприємства.
30. Аналіз пасивів підприємства: загальна характеристика.
31. Значення, завдання, джерела, напрямки аналізу фінансового стану підприємства.
32. Особливості аналітичного процесу дослідження й прийоми аналізу фінансового стану на підприємстві.
33. Методика комплексної оцінки діяльності підприємства.
34. Короткостроковий прогноз фінансового стану підприємства.
35. Резерви й шляхи прискорення оборотності оборотних коштів на підприємстві.
36. Аналіз динаміки, складу, структури й ефективності використання оборотних коштів на підприємстві.
37. Аналіз віддачі активів підприємства.
38. Аналіз активів підприємства: загальна характеристика.
39. Фактори та шляхи підвищення інтенсифікації й ефективності діяльності підприємства.
40. Резерви й показники динаміки ефективності діяльності підприємства.
41. Рейтингова оцінка: характеристика, методика, етапи проведення.
42. Взаємозв'язок показників факторів і кінцевих результатів діяльності підприємства.
43. Аналіз прибутковості активів підприємства.
44. Фактори й шляхи підвищення інтенсифікації й ефективності діяльності підприємства.

45. Резерви й показники динаміки ефективності діяльності підприємства.

46. Кінцеві результати ефективності діяльності підприємства.

Контрольні питання до 3-го модуля

1. Значення, завдання, джерела, напрямки аналізу основних засобів на підприємстві.

2. Аналіз забезпеченості підприємства основними засобами й аналіз вікового складу обладнання.

3. Аналіз ефективності використання основних засобів підприємства (на прикладі фондівіддачі).

4. Аналіз забезпеченості підприємства виробничим обладнанням і ефективності його використання.

5. Аналіз забезпеченості робітників підприємства виробничою площею, використання виробничої потужності.

6. Аналіз резервів підвищення ефективності використання основних засобів підприємства.

7. Аналіз складу, структури, динаміки й ефективності використання основних засобів підприємства.

8. Аналіз складу, динаміки й ефективності використання нематеріальних активів підприємства.

9. Мета, завдання загального аналізу доходів від різних видів діяльності підприємства.

10. Деталізований аналіз операційних доходів підприємства, їх склад, структура, темпи змін.

11. Деталізований аналіз інших операційних доходів підприємства, їх склад, структура, темпи змін.

12. Деталізований аналіз доходів підприємства від участі в капіталі, їх склад, структура, темпи змін.

13. Деталізований аналіз фінансових доходів підприємства, їх склад, структура, темпи змін.

14. Деталізований аналіз інших доходів підприємства, їх склад, структура, темпи змін.

15. Фактори, що впливають на загальну зміну доходів підприємства.

16. Фактори, що впливають на зміну операційних доходів підприємства.

17. Фактори, що впливають на зміну інших операційних доходів підприємства.

18. Фактори, що впливають на зміну доходів підприємства від участі в капіталі.

19. Фактори, що впливають на зміну фінансових доходів підприємства.

20. Фактори, що впливають на зміну інших доходів підприємства.

21. Мета, завдання аналізу доходів від реалізації готової продукції на підприємстві.

22. Методика й послідовність проведення доходів від реалізації готової продукції на підприємстві.

23. Факторний аналіз доходів від реалізації готової продукції на підприємстві згідно з адитивною моделлю.

24. Факторний аналіз доходів від реалізації готової продукції на підприємстві згідно з мультиплікативною моделлю.

25. Резерви збільшення доходу підприємства від реалізації готової продукції.

26. Аналіз структури продукції, що випускається на підприємстві методом середніх цін.

27. Аналіз структури продукції, що випускається на підприємстві методом питомих ваг.

28. Аналіз структури продукції, що випускається на підприємстві методом прямого рахунку.

29. Аналіз рівня виконання плану по структурі готової продукції на підприємстві, структурні зсуви готової продукції в відсотках або частках.

30. Визначення суми готової продукції в гривнях недоотриманої підприємством за рахунок невиконання плану по структурі.

31. Аналіз асортименту готової продукції, що випускається на підприємстві методом середнього й найменшого відсотка.

32. Аналіз асортименту готової продукції, що випускається на підприємстві методом абсолютних сум недовиконання.

33. Аналіз рівня виконання плану по асортименту готової продукції на підприємстві.

34. Визначення суми готової продукції в гривнях недоотриманої підприємством за рахунок невиконання плану по асортименту готової продукції.

Контрольні питання до 4-го модуля

1. Аналіз загальних витрат від різних видів діяльності підприємства.
2. Аналіз операційних витрат підприємства по елементам, їх склад, структура, факторний аналіз.
3. Аналіз інших операційних витрат підприємства, їх склад, структура, факторний аналіз.
4. Аналіз фінансових витрат підприємства, їх склад, структура, факторний аналіз.
5. Аналіз витрат підприємства від участі в капіталі, їх склад, структура, факторний аналіз.
6. Аналіз інших витрат підприємства, їх склад, структура, факторний аналіз.
7. Резерви зниження операційних витрат, комплексних витрат, інших операційних витрат, фінансових витрат, витрат від участі в капіталі, інших витрат підприємства.
8. Аналіз собівартості реалізації на підприємстві, їх склад, структура, вплив складових частин на їх загальну зміну.
9. Аналіз виробничої собівартості готової продукції на підприємстві та вплив факторів на її загальну зміну.

10. Аналіз собівартості реалізованої готової продукції на підприємстві та вплив факторів на її загальну зміну.

11. Резерви зниження витрат підприємства.

12. Аналіз операційних витрат на 1 грн. вартості готової продукції, що випускається підприємством: завдання, значення, джерела інформації.

13. Факторний аналіз операційних витрат на 1 грн. вартості готової продукції, що випускається підприємством.

14. Резерви зниження операційних витрат на 1 грн. вартості готової продукції, що випускається підприємством.

15. Факторний аналіз прямих матеріальних витрат підприємства у виробничій собівартості готової продукції згідно з мультиплікативної моделлю витрат.

16. Факторний аналіз прямих трудових витрат підприємства у виробничій собівартості готової продукції згідно з мультиплікативної моделлю витрат.

17. Аналіз забезпеченості підприємства матеріальними ресурсами.

18. Значення, завдання, джерела, напрямки аналізу матеріальних ресурсів на підприємстві.

19. Аналіз ефективності використання матеріальних ресурсів на підприємстві.

20. Аналіз впливу ефективності використання матеріальних ресурсів на розмір матеріальних витрат підприємства.

21. Аналіз прогресивності й ефективності норм витрат матеріальних ресурсів на підприємстві.

22. Аналіз резервів підвищення ефективності використання матеріальних ресурсів підприємства.

23. Аналіз впливу науково-технічного прогресу на розмір матеріальних витрат підприємства.

24. Аналіз виконання плану матеріально-технічного постачання й ефективності використання матеріалів на підприємстві.

25. Аналіз матеріалоемності продукції на підприємстві.

26. Значення, завдання, джерела, напрямки аналізу трудових ресурсів підприємства.

27. Аналіз складу, структури й динаміки трудових ресурсів, аналіз забезпеченості підприємства трудовими ресурсами.

28. Аналіз ефективності використання трудових ресурсів підприємства.

29. Аналіз професійно-кваліфікаційної структури трудових ресурсів підприємства й підготування кадрів, аналіз ефективності витрат на підготування кадрів.

30. Аналіз трудомісткості продукції, що виготовлюється на підприємстві.

31. Аналіз ефективності використання робочого часу на підприємстві.

32. Аналіз продуктивності праці, резервів її росту й аналіз прогнозування продуктивності праці на підприємстві.

33. Аналіз витрат на оплату праці й ефективності їх використання на підприємстві.